

JOSEP MARIA POU

VIEJO AMIGO
CICERÓN

DE
ERNESTO CABALLERO

DIRECCIÓ
MARIO GAS

AMB
BERNAT QUINTANA MIRANDA GAS

PRODUCCIÓ
TEATRE ROMEA
FESTIVAL INTERNACIONAL
DE TEATRO CLÁSICO DE MÉRIDA

teatreromea
direcció: josep maria pou

GRUP FOCUS

ESTRELLA
DAMM

Fragments de l'obra

“Soy un ciudadano romano; no puedo aceptar ningún poder que pretenda estar por encima de las leyes.”

“No necesitamos héroes; lo que necesitamos es escoger a los mejores para que nos representen.”

“- Nos interesa la verdad.

- ¿Y, dónde está la verdad cuando hablamos de historia?

- En los hechos objetivos.

- Que a su vez son interpretables.”

*La acción transcurre en una antigua
Roma soñada en una biblioteca actual.
Época, ciertamente actual.*

Josep Maria Pou investiga la figura de Ciceró en un text d'Ernest Caballero dirigit per Mario Gas

“Preterita mutare non possumus, sed futura providere debemus.
No podemos cambiar el pasado, pero debemos prever el futuro.”

Mirar el passat per entendre el present. Aquest és el punt de partida de *Viejo amigo Cicerón*, un text d'Ernesto Caballero que porta a escena la rellevància històrica i les contradiccions íntimes d'una de les figures fonamentals de la política i el pensament de l'antiga Roma: el cèlebre orador Ciceró, defensor dels valors democràtics enfrontat fins a la mort a polítics corruptes i amb vocació dictatorial, a qui dona veu Josep Maria Pou, amb una posada en escena signada per Mario Gas.

Estrenada el passat mes de juliol a la 65 edició del Festival Internacional de Teatro Clásico de Mèrida i al mig d'una àmplia gira per tot l'Estat que l'ha portat prèviament a fer temporada a Saragossa i València, s'estrena ara al Teatre Romea de Barcelona on estarà en cartell del 17 d'octubre al 10 de novembre de 2019.

L'espectacle, que parteix de com dos joves estudiants es disposen a analitzar des del present la figura de Ciceró, trasllada l'espectador a la República romana per reflexionar sobre ètica, moral, justícia i convivència, retratant un intel·lectual que va analitzar les diferents dimensions de la vida en societat des de la raó i el sentit comú, i va mantenir la coherència de les seves conviccions polítiques fins i tot en les circumstàncies més adverses.

Josep Maria Pou, nou director artístic del Teatre Romea i actor amb una sòlida trajectòria reconeguda dins i fora del país que l'ha portat a actuar a escenaris tan emblemàtics com l'Odéon de París, l'Old Rep Theatre de Birmingham i el Barbican de Londres, i donar vida a personatges tan potents com el mateix Orson Welles, el rei Lear, el capità Ahab de *Moby Dick* o el filòsof grec Sòcrates, es posa a la pell d'un Ciceró consumit pel seu desig d'immortalitat i el seu anhel de marcar la posteritat amb la seva trajectòria vital. L'aspecte familiar i quotidià es troba amb el pensament polític i filosòfic en aquesta peça, que ofereix una profunda reflexió sobre la realitat política, social i cultural de la història universal.

Bernat Quintana i Miranda Gas acompanyen l'actor en aquest joc metateatral sobre la figura del pensador, un ciutadà compromès, conscient dels seus propis errors i àvid defensor de l'honestetat i la integritat moral. Dos mil anys després, les seves paraules i reflexions continuen remouent consciències i ajudant-nos a entendre el món que ens envolta. Un debat cívic molt necessari avui en dia.

Fitxa

Autor

Ernesto Caballero

Director

Mario Gas

Repartiment

Josep Maria Pou - *Cicerón*

Bernat Quintana - *Tirón*

Miranda Gas - *Tulia*

Imatges en vídeo

José Luís Alcobendas - *Julio César*

Ivan Benet - *Marco Antonio*

Aleix Peña - *Octavio*

Xavier Ripoll - *Catilina*

David Vert - *Bruto*

Escenografia **Sebastià Brosa**

Il·luminació **Juanjo Llorens**

Vestuari **Antonio Belart**

Espai sonor **Orestes Gas**

Vídeoescena **Álvaro Luna**

Ajudant de direcció **Montse Tixé**

Ajudant d'il·luminació **Rodrigo Ortega**

Ajudant d'escenografia **Paula Font**

Direcció de producció **Maite Pijuan**

Cap de producció i producció executiva **Marina Vilardell**

Direcció oficina tècnica **Moi Cuenca**

Oficina tècnica **David Ruiz**

Regidora **Montse Tixé**

Sastressa **Rosario Macias**

Cap tècnic del teatre **Sergi Lobaco** i **Raúl Martínez**

Tècnic de so **Dani Seoane**

Construcció de l'escenografia

Arts-cènics i **Taller d'escenografia** **Joan Jorba**

Confecció vestuari **Època** i **Goretti**

Premsa **Lídia Giménez** i **Albert López**

Màrqueting i comunicació **Publispec**

Disseny gràfic **Santi&Kco**

Agraïments **Teatre Nacional de Catalunya** i **La Perla 29**

Espectacle en **castellà**

Duració **1 hora** i **20 minuts**

Primera funció al Teatre Romea el 17 d'octubre de 2019

Una coproducció del **Teatre Romea**

i **Festival Internacional de Teatro Clásico de Mérida**

Text de l'autor

Viejo amigo Cicerón es una obra centrada en la figura del célebre orador romano, protagonista destacado de las intensas luchas y las violentas transformaciones acaecidas en el siglo primero anterior a nuestra era. José María Pou es Cicerón personificando la integridad moral de quien mantiene la coherencia de sus convicciones políticas aún en las más adversas circunstancias.

Marco Tulio Cicerón se nos presenta, pues, como un político excepcional en un mundo de mezquinas ambiciones personales, deslealtades y pequeñas compendias tan propias de la vida pública desde entonces. Político, jurista, orador, filósofo, divulgador, podría encarnar la célebre máxima de Terencio pues nada de lo humano le resultaba ajeno.

En cualquier caso, nuestra propuesta participa de características propias del mundo del hombre y la mujer de nuestros días, tanto es así que en el texto aparecen expresiones próximas al lenguaje conciso y coloquial de nuestro tiempo presentando una obra cuya principal intención es, al modo ciceroniano, suscitar el debate cívico de nuestro momento histórico, tan inquietantemente similar al que vivió Marco Tulio Cicerón.

Le acompañarán en este fascinante viaje su incondicional secretario Tirón y su amada hija Túlía.

Ernesto Caballero

La crítica

“El texto de Ernesto Caballero está muy bien estructurado, ejemplifica el eterno conflicto entre la razón y el poder.”

José Manuel Villafaina
El Periódico

“José María Pou presta carácter, empuje y presencia formidable.”

Javier Vallejo
El País

“Obra bien escrita, bien contada y bien interpretada.”

Raúl Losánez
La Razón

ha dit...

“ Bernat Quintana y una expresiva Miranda Gas, arropan con eficacia a Pou”

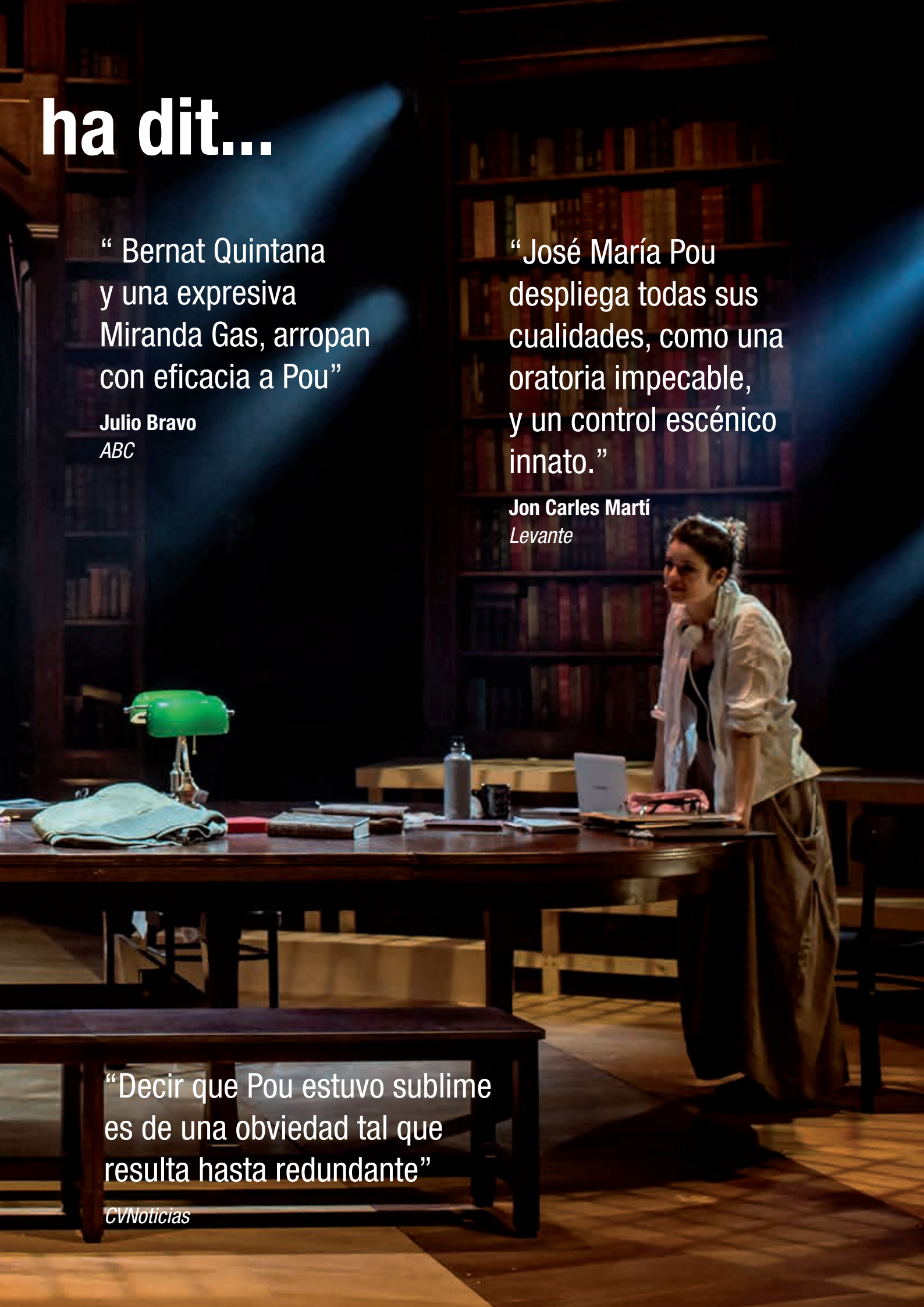
Julio Bravo
ABC

“ José María Pou despliega todas sus cualidades, como una oratoria impecable, y un control escénico innato.”

Jon Carles Martí
Levante

“Decir que Pou estuvo sublime es de una obviedad tal que resulta hasta redundante”

CVNoticias

Ernesto Caballero, autor

És un dels homes més versàtils de l'escena teatral estatal. Forma part d'aquesta generació de creadors que coneixen el món teatral en tots els seus aspectes: com a autor, com a director i com a mestre d'actors.

Director del Centro Dramático Nacional des del 2012 fins al 2019, ha destacat per igual a les seves facetes de dramaturg, director d'escena i director de companyia. Professor titular d'interpretació a la Real Escuela Superior de Arte Dramático, ha estat director associat del Teatro de La Abadía. Els seus treballs més recents com a director són: *El jardín de los cerezos* (CDN 2019), *Inconsolable* (CDN, 2017), *Vida de Galileo* (CDN, 2016), *El laberinto mágico* (CDN, 2015-2016), *Rinoceronte* d'Eugène Ionesco (CDN, 2014); *Tratos* (CDN i San Sebastián Capital Europea de la Cultura 2016), una reinterpretació de *Trato de Argel* de Cervantes; i *Jerdiel, un escritor de ida y vuelta* (CDN), basat en *Un marido de ida y vuelta* d'Enrique Jardiel Poncela. El seu monòleg *Reina Juana* s'ha estrenat l'any 2016 al Teatro de La Abadía, amb direcció de Gerardo Vera.

Dins la seva obra dramàtica destaquen títols com *Squash*, *Retén*, *Solo para Paquita*, *Rezagados*, *Auto*, *Santiago (de Cuba)... y cierra España*, *Un busto al cuerpo*, *Pepe, el romano*; *Té quiero... muñeca*, *Sentido del deber* i *El descenso de Lenin*.

La feina d'Ernesto Caballero com a director respon a moltes claus que apareixen també a la producció dramàtica: la mateixa insistència en la temàtica social i la mateixa recerca dels límits entre l'escenari i la realitat, la indagació en la metateatralitat, i el joc de temps i espais.

Mario Gas, director

Actor, director de teatre, cinema i òpera a més de gestor cultural. Com a actor de teatre ha treballat en una trentena de produccions, entre les quals destaquen: *Doña Rosita la soltera* (1980), *Èdip tirà* (1993), *A little night music* (2000), *Fausto* (2003), *Electra* (2003), *La Orestíada* (2004), *Follies* (2012), *Julio César* (2013), *El largo viaje del día hacia la noche* (2014), *El filósofo declara* (2016) i *Las personas del verbo de Jaime Gil de Biedma* (2017).

Com a director teatral ha dirigit gairebé un centenar d'espectacles, entre els quals es poden destacar: *Un sabor a miel* (1967), *Tot amb patates* (1969), *El adefesio* (1968), *L'òpera de tres rals* (1984), *La ronda* (1986), *Frank V* (1989), *Golfos de Roma* (1993), *Martes de carnaval* (1995), *El zoo de cristal* (1995), *El rapte del serrallo* (1996), *Sweeney Todd* (1995), *La reina de bellesa* (1998), *A little night music* (2000), *La mare coratge i els seus fills* (2001), *The full monty* (2001), *La Orestíada* (2004), *Homebody / Kabul* (2007), *Las troyanas* (2008), *Mort d'un viatjant* (2009), *Un tranvía llamado deseo* (2011), *Follies* (2012), *Invernadero* (2015), *Sócrates. Juicio y muerte de un ciudadano* (2015), *Calígula* (2017), *Incendios* (2017), *El concierto de San Ovidio* (2018) i *Humans* (2018).

Com a director d'òpera ha dirigit *El barbero de Sevilla*, *La Traviatta*, *L'elisir d'amore*, *Jenufa*, *Madama Butterfly*, *Turandot* o *La tabernera del puerto*, entre molts d'altres.

En cinema ha dirigit la pel·lícula *El Pianista* (1998) i també ha treballat, com a actor, a *El Coronel Macià* (2006), *Amic/Amat* (1999) o *El largo invierno* (1992). A aquest vessant cinematogràfic cal afegir-hi que és actor de doblatge, conegut per ser la veu habitual dels actors John Malkovich, Ben Kingsley o Geoffrey Rush. *Estació d'enllaç* (1995), *Descalç sobre la terra vermella* (2012), *Isabel* (2013) i *Nit i dia* (2015), han estat algunes de les sèries de televisió en les quals també ha participat.

Al llarg de la seva carrera ha recollit diversos premis: premi Butaca a la millor direcció teatral (*La reina de bellesa*), el Premi Nacional de Teatre (*Sweeney Todd*), dos premis Max a la millor direcció (*Sweeney Todd* i *Follies*) i un tercer com a millor espectacle de teatre (*La reina de bellesa*), o el Premi Ciutat de Barcelona de les Arts Escèniques (*La reina de bellesa*), entre d'altres.

Va dirigir el Teatro Español de Madrid del 2004 al 2012.

Josep Maria Pou, actor

Nascut a Mollet del Vallès (Barcelona), va realitzar estudis d'interpretació a la Real Escuela de Arte Dramático de Madrid (RESAD). La seva carrera com a actor va començar el 1968 amb la seva participació a *Marat-Sade*, de Peter Weis, l'històric muntatge d'Adolfo Marsillach. El 1970, una vegada finalitzats els seus estudis a la RESAD, es va incorporar a la companyia de Teatre Nacional María Guerrero sota la direcció de José Luis Alonso, en la qual va seguir fins el 1973. Des de llavors, mentre continuava treballant de manera habitual amb Alonso i Marsillach, va afegir al seu currículum altres teatres i directors com: José María Morera, Miguel Narros, John Strasberg, Mario Gas, Josep Maria Flotats, Sergi Belbel, Calixto Bieito, Xavier Albertí i Andrés Lima. Per al cinema i la televisió ha treballat a les ordres de Francesc Betriu, Francesc Bellmunt, Manuel Gutiérrez Aragón, Ventura Pons, Fernando Colomo, Alejandro Amenábar, José Luis Garci, Pilar Miró, Antonio Mercero, Carlos Saura, Pablo Berger, Isaki Lacuesta, Julio Medem i Rodrigo Sorogoyen.

En les seves últimes temporades ha comptat amb èxits per part de públic i crítica en la seva doble vessant d'actor i/o director amb espectacles que s'han estrenat i han girat extensament pels principals teatres del país. Com a intèrpret: *Moby Dick* (Teatre Goya i Teatro la Latina, 2018-2019); *Sócrates. Juicio y muerte de un ciudadano* (Teatre Romea, 2015-2017); *Terra de ningú / Tierra de nadie* (TNC, 2013); *Celobert* (Teatre Goya, 2013), *Forests* (REP de Birmingham i Barbican Theatre de Londres, 2012); *Su seguro servidor, Orson Welles* (Teatre Romea, 2008); *La cabra o Qui és Sylvia?* (Teatre Romea, 2005); *El rei Lear* (Teatre Romea, 2004), *Arte* (Teatre Tívoli, 1998) i *Àngels a Amèrica* (TNC, 1997), entre d'altres.

Com a director d'escena: *Prendre Partit*, de Ronald Harwood (Teatre Goya, 2014); *El zoo de vidre*, de Tennessee Williams (Teatre Goya, 2014); *Los hijos de Kennedy* de Robert Patrick (Teatro Arriaga de Bilbao i Teatro Alcázar-Cofidis de Madrid, 2013); *Fuegos*, de Marguerite Yourcenar (Festival de Teatro Clásico de Mérida i Festival Barcelona Grec, 2013); *A cielo abierto*, de David Hare (Teatre Goya, 2013); *El tipo de la tumba de al lado*, de Katarina Mazzeti (Teatre Goya, 2012); *Concha, yo lo que quiero es bailar* (Teatre Goya, 2011); *Truca un inspector*, de John Boynton Priestley (Teatre Goya, 2011); *La vida por delante*, de Romain Gary (Teatre Goya, 2009) i *Els nois d'història*, d'Alan Bennett (Teatre Goya, 2008); *La cabra o Qui és Sylvia?*, d'Edward Albee (Teatre Romea, 2005). Pel Teatre Estatal de Turquia ha dirigit *La Gran Sultana*, de Miguel de Cervantes, dins de la programació "Estambul 2010 Capital Europea de la Cultura".

Durant la seva carrera ha obtingut nombrosos premis i distincions: Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, Premi Gaudí d'Honor, Premi Nacional de Teatre del Ministeri de Cultura, Premi Nacional de Teatre de la Generalitat de Catalunya, Premi de Cultura de la Comunitat de Madrid, Premi Ricard Calvo de l'Ajuntament de Madrid, tres Premis Max, Premi Sant Jordi de Cinematografia, Premi Ondas, Fotogramas de Plata, Premi Internacional Terenci Moix, Premi Tendencias, quatre Premis de la Crítica teatral de Barcelona, Premi de la unió d'actors de Madrid, Premi de l'associació d'actors i directors de Catalunya, quatre Premis Butaca, Premi Teatre BCN, Premi Barcelona de Cine, Premi Toledo de Cine, Premi d'honor de Avetid (València), Premi CERES, entre molts d'altres.

Ha estat director artístic del Teatre Goya de Barcelona del 2008 al 2019, director artístic del Teatro La Latina de Madrid del 2010 al 2013 i actualment és el director artístic del Teatre Romea.

Bernat Quintana, actor

Actor de cinema, televisió i teatre, on ha destacat en projectes com *Només una vegada* (TNC, 2018) dirigit per Marta Buchaca; *Panorama desde el puente* d'Arthur Miller amb direcció de Georges Lavaudant (Teatros del Canal, 2017); *Tu no surts a la foto d'Enric Nolla* amb direcció d'Antonio Simó (TNC, 2016); *Somni americà* dirigit per Oriol Tarrasón (Teatre Lliure, 2015); *Ells i els arquitectes* de Gerard Vázquez, amb direcció de Damià Barbany (Grec 2015 Festival de Barcelona); *El joc de l'amor i de l'atzar* dirigit per J. M. Flotats (TNC, 2014); *Vània* i *Stockmann*, amb la companyia Les Antonietes, dirigits per Oriol Tarrasón (Espai Lliure, Teatre Lliure, 2014); *Cyrano*, dirigit per Oriol Broggi (Biblioteca de Catalunya, 2012); o *Romeo y Julieta*, dirigit per Marc Martínez (Grec 2011 Festival de Barcelona), entre d'altres.

En cinema destaquen les seves aparicions a *La Ciudad de los Prodigios* (1999) de Mario Camus; *Boi* (2019) de Jorge M. Fontana; o, *Barcelona 1714* dirigit per Anna Maria Bofarull, estrenada el setembre de 2019. A la televisió s'ha fet popular per les seves constants aparicions a TV3 i en telefilms com *Barcelona ciutat neutral*, dirigit per Sònia Sánchez (2010), i *Jo, el desconegut*, dirigit per Joan Mallarach (2007); i recentment, en la sèrie de televisió *Com si fos ahir*.

Miranda Gas, actriu

Entre els seus treballs en teatre destaquen *El jardín de los cerezos*, d'Anton Txékhov (2019); *Humans*, de Stephen Karam, dirigit per Mario Gas (2018); *Els tres aniversaris*, de Rebekka Kricheldorf, dirigit per Jordi Prat i Coll (2017); *L'ànec salvatge*, de Henrik Ibsen, dirigit per Julio Manrique (2017); *Els cors purs*, de Joseph Kessel, dirigit per Oriol Broggi (2016); *Cuando menos te lo esperes...*, dirigit per Edu Soto (2016); *Tengo tantas personalidades que cuando digo TE QUIERO no sé si es verdad*, dirigit per Jesús Cracio (2015); *Los Nadadores Nocturnos*, dirigit per Carlota Ferrer (2014); *La casa de hielo*, dirigit per Carlota Ferrer (2013); *No lugares: espacios del anonimato*, dirigit per Carlota Ferrer (2013); *Maridos y Mujeres*, dirigit per Alex Rigola (2013); *Doña Perfecta* dirigit per Ernesto Caballero (2012); *Orquesta Club Virginia* dirigit per Manuel Iborra (2012); *En la vida todo es verdad y todo mentira*, dirigit per Ernesto Caballero (2012); *El conde Arnau* dirigit per Hermann Bonnín (2011); *Baumarchais*, dirigit per Josep Maria Flotats (2011); *Rock'n'Roll*, dirigit per Alex Rigola (2010); *Groucho me enseñó su camiseta*, dirigit per Damià Barbany (2009), i *A little night music*, dirigit per Mario Gas (2000).

En televisió ha participat a les sèries *Déjate llevar*, de Movistar+ (2018), *La Riera* de TV3 (2016-2017) i a *6 hermanas* de TVE (2015), i al telefilm *Laia*, dirigit per Lluís Danés. I en cinema, a *Boi*, dirigit per Jorge M. Fontana (2017), *Verónica*, dirigit per Paco Plaza (2016), *Ternura y la tercera persona* amb direcció de Pablo Llorca (2016) i *Vivir es fácil con los ojos cerrados* amb direcció de David Trueba (2013).

Combina la seva carrera com a actriu amb una d'altra de musical. En aquest àmbit ha participat en el disc debut de Clara Peya, *Declaracions*, amb el single "Casa meva"; ha estat cantant del grup Xazzar (2005-2009), i ha guanyat el Premi Injuve 2006 i el SONA9 2006.

El Teatre Romea rep el suport de

direcció: fèlix riera
fundacióromea
PER A LES ARTS ESCÈNIQUES

el Periódico

FOCUS

Empreses patrocinadores

el Periódico

Institucions

Mitjans de comunicació

Venda d'entrades

teatromea.cat

Informació general

Viejo amigo, Cicerón

Del 17 d'octubre al 10 de novembre

Horaris

De dimarts a divendres: 20.30 h
Dissabtes 18 i 20.30 h
Diumenges 18.30 h

* Dilluns 21 d'octubre a les 20.30 h
Dimarts 22 d'octubre no hi ha funció

Preus

A partir de 17€
Consulta promocions.

Venda d'entrades

Taquilla Teatre Romea
teatromea.cat

Preus especials per a grups a

Promentrada
promentrada.com
93 309 70 04

Contacte de premsa

Lidia Giménez i Albert López
93 309 75 38 - premsa@focus.cat

MOLT MÉS A

Teatre_Romea
#ViejoAmigoCiceron

DISTRIBUCIÓ

T. 93 309 75 38
www.focus.cat

Sergi Calleja
scalleja@focus.cat
Noemí Diaz
ndiaz@focus.cat